

Dansk resumé

Temaet for afhandlingen er æresrelateret lovgivning. En ”æresrelateret forbrydelse” vedrører en situation, hvor en eller flere personer mener, at deres ære er blevet eller er i fare for at blive krænket og derfor begår en forbrydelse mod ”krænkeren” i et forsøg på at genoprette eller opretholde den mistede eller truede ære.¹ Nærmere bestemt handler denne afhandling om den retlige bedømmelse af tre specifikke bestemmelser i straffeloven, som i den politiske og offentlige debat er blevet betegnet som æresrelaterede. Denne kategori af forbrydelser består af følgende umiddelbart neutrale bestemmelser, som afhandlingen tager udgangspunkt i: strl § 245 a om forbud mod kvindelig omskæring, strl § 260, stk. 2, om ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab og strl § 260, stk. 3, om ulovlig tvang i forbindelse med ansigtstildækning. Inden for de sidste par årtier er der sket en udvikling i de danske lovgivningsinitiativer i forhold til ”æresrelaterede forbrydelser”. Disse tre bestemmelser er resultat af den strafferetlige regulering af fænomenet ”æresrelaterede forbrydelser”.

Skiftende regeringer har udpeget fænomenet til at udgøre et problemområde, som kræver mere fokus.² Baggrunden for dette er dels, at der er sket en stigning i anmeldelsen af æresrelaterede sager til de offentlige myndigheder, og dels at enkelte sager i medierne har været med til at gøre indtryk på politikere og politiet. For eksempel har æresdrabet på den 18-årige Ghazala Khan, begået af hendes bror på Slagelse Banegård, været en af årsagerne til, at Rigspolitiet fik en fælles strategi på området og begyndte at registrere æresrelaterede sager.³ Politikernes bevågenhed i forhold til dette område kommer tydeligst til udtryk ved, at der i 2012 blev afsat 24 mio. kr. til udarbejdelse og implementeringen af en national strategi på området og at V-regeringen i 2016 tilsammen afsatte 250 mio. kr. til bekæmpelse af dette område og området for ekstremisme.⁴

¹ Se for definitioner: Hossain, S., & Welchman, L. (red.). (2005). *Introduction: 'Honour', rights and wrongs*. I: *Honour: crimes, paradigms and violence against women*. Spinifex Press. Elakkary, S., Franke, B., Shokri, D., Hartwig, S., Tsokos, M., & Püschel, K. (2014). *Honor crimes: review and proposed definition*. *Forensic science, medicine, and pathology*, 10(1), 76-82. Abu-Lughod, L. (2011). *Seductions of the "honor crime"*. *Differences*, 22(1), 17-63.

² VK-regeringen. (2005). *Nye mål*. Regeringsgrundlag. SRSF-regeringen (2011). *Et Danmark, der står sammen*. Regeringsgrundlag. VLAK-regeringen (2016). *For et friere, rigere og mere trygt Danmark*. Regeringsgrundlag Marienborgaftalen.

³ Se: Rigspolitiet laver strategi mod æresdrab: https://www.politi.dk/da/aktuelt/nyheder/2007/aeresdrab_22012007.htm (hentet d. 5.7.2016).

⁴ SRSF-regeringen. (2012, s. 8). *National strategi mod æresrelaterede konflikter*. Social- og Integrationsministeriet. <http://uim.dk/nyheder/2016/2016-10/regeringen-opruer-i-kampen-mod-parallelsamfund> (hentet d. 17.3.2017).

På baggrund af ovenstående er formålet med denne afhandling:

- at skabe et samlet overblik over straffelovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser”.
- at bidrage til den strafferetlige akademiske litteratur, og
- at tilvejebringe et kvalificeret grundlag for, at lovgivere, praktikere o.a. kan tage stilling til, om lovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser” er reguleret på en hensigtsmæssig måde.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af afhandlingens emne og formål lyder problemformuleringen, som følger:

Hvilken retlig betydning har bestemmelserne om ”æresrelaterede forbrydelser” i straffeloven?
Hvilken symbolsk funktion har denne æresrelaterede lovgivning? Indebærer lovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser” udfordringer, som kan imødekommes på en mere hensigtsmæssig måde?

På baggrund af den retlige analyse af lovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser” kan det konkluderes, at lovgivningen i overvejende grad er overflødig. Den er uklar både i lovtekst og forarbejder og der er forbundet effektivitetsmæssige vanskeligheder i forbindelse med anvendelse af den. Den retlige analyse af bestemmelserne og analysen af den retspolitiske kontekst har vist, at lovgivningen er udtryk for symbollovgivning. Den symbolske funktion af lovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser” har haft til formål at virke solidaritetsskabende i samfundet, men efterhånden er den endt som symbol på en forfejlet lovgivning. På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at lovgivningen om ”æresrelaterede forbrydelser” kan gøres mere hensigtsmæssig ved at gennemtænke udfordringerne ud fra et større strafferetligt perspektiv.